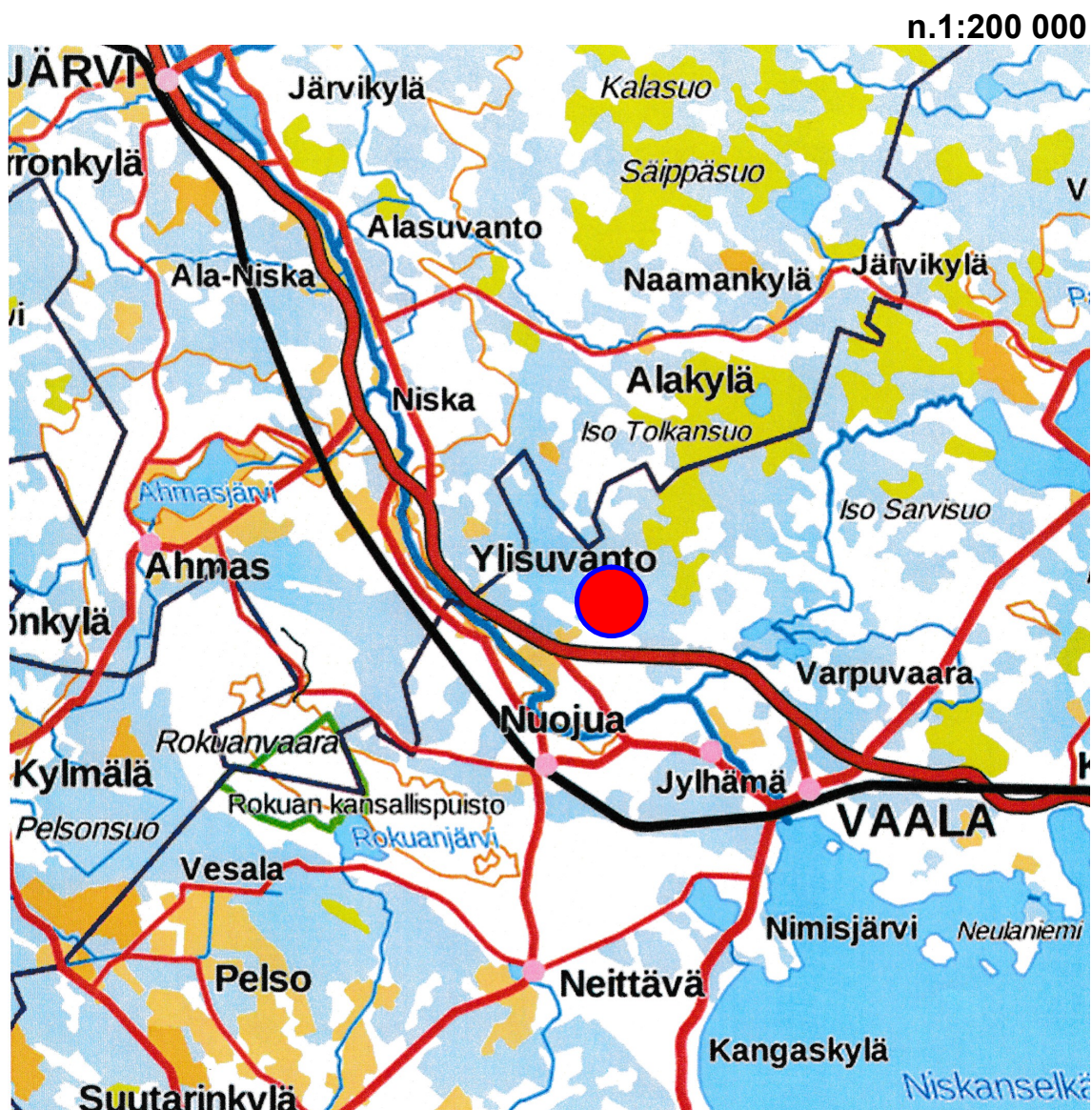

23.4.2024

**KULJETUSPOLAR OY
MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA**

**VAALA, TILAT REISKANMÄKI 785-404-92-9
JA LÄÄNINSYRJÄ 785-404-12-37**

1. HANKETIEDOT

Kuljetuspolar Oy:lle on myönnetty maa-ainesten ottolupa UPM-Kymmene Oyj:n omistamalle tilalle Siirakangas 785-404-92-2 29.9.1998 ja laajennukselle vuosina 2000 ja 2006. Viimeisin lupa on myönnetty 2017, jolloin on myönnetty myös ympäristölupa soran murskaukselle. Nyt haetaan uutta maa-aines- ja ympäristölupaa yhteislupana 10 vuodeksi. Haettava ottomäärä on 300 000 m³. Määrään sisältyvät myös täyttöihin tarvittavat maa-ainekset. Ottamisalue on edellisessä maa-ainesluvassa jaettu kahteen alueeseen. Uutta lupaa haetaan siten, että alue 2 pysyy nykyisellään, mutta alue 1 laajenee etelään ja pohjoiseen.

Yhtenä syynä lupien uusimiseen on alueen maa-aineksen laadun vaihtelu. Laajentamalla aluetta varmistetaan, että maanrakennuskelpoisia maa-aineksia riittää koko toiminnan ajan. Pohjoisosassa saadaan vanhat, maisemoimattomat ottoalueet maisemoitua. Kuljetuspolar Oy on hankkinut tilan omistukseensa nykyisten lupien myöntämisen jälkeen. Tila on nykyisin Reiskanmäki 785-404-92-9. Ottamisalueen koko on n. 13,4 ha, josta n. 1,3 ha on tilan Lääninsyrjä puolella. Alueen koillispuolista, n. 4,2 ha aluetta hyödynnetään tukitoiminta-alueena.

Kuljetuspolar Oy:lle on myönnetty maa-ainesten ottolupa myös viereiselle tilalle Lääninsyrjä 785-404-12-37 vuonna 2013. Lupa on päättynyt, eikä alueella ole suoritettu ottotoimintaa. Ottomäärä on ollut 25 000 m³, ottoalueen koko n. 0,55 ha. Tälle alueelle haetaan tässä yhteydessä uutta maa-aineslupaa alueena 3. Haettava ottomäärä sisällytetään kokonais-ottomäärään 300 000 m³.

2. ALUEEN NYKYTILA, MAANKÄYTTÖ JA MAAPERÄN LAATU

Kainuun POSKI-projektissa Syrjävaaraa on kuvailtu seuraavasti: *Syrjävaara on lähes itä-länsisuuntainen harju, joka koostuu deltamaisesta länsiosasta ja selännemäisestä itäosasta. Muodostuman aines on alueella tehtyjen maasto- ja leikkaushavaintojen perusteella maa-ainestenottoalueella soravaltainen. Myös murskauskelpoista ainesta esiintyy. Muodostuman liepeillä aines on hiekkavaltaista. Soravaltainen aines on keskittynyt harjun ydinosaan ja itäosan kapea harjuselänne on myös ainekseltaan soravaltainen.*

Suunniteltu ottoalue on alueen 1 eteläosan laajennusta lukuun ottamatta nykyistä tai vanhaa ottoaluetta. Maa-aines on soraa ja hiekkaa, jonka alla on hiekkamoreenia. Samalla Syrjävaaran maa-ainesmuodostumalla on aineksia ottanut mm. Tielaitos, Moilaspojat Oy, Maansiirto Mannermaa ja Morenia Oy. Luvat eivät ole voimassa alueeseen 3 rajoittuvan tilan Morenia Oy:n ottoaluetta lukuun ottamatta. Muu ympäröivä alue on metsätalouskäytössä.

Lähistöllä ei ole asutusta. Lähimmät, oletettavasti ei vakituksessa asuinkäytössä (kartta- ja ilmakuvatarkastelu) olevat rakennukset sijaitsevat noin 1,7 km etäisyydellä, asutut noin 2,0 km:n päässä, molemmat itäpuolella. Vaalan keskusta sijaitsee noin kahdeksan kilometriä ottoalueen kaakkoispuolella. Kulku ottoalueelle tapahtuu nykyisiä reittejä pitkin.

Rajanaapuritilat ottoalueiden välittömässä läheisyydessä on lueteltu liitteenä olevalla K TJ:n yhteystietolistalla.

Pohjois-Pohjanmaan kolmannessa vaihemaakuntakaavassa alue sijaitsee pohjavesialueella, ei muuta merkintöjä. Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

3. POHJA- JA PINTAVESIOLOSUHTEET

Alue sijaitsee E-luokan pohjavesialueella 1178506 Syrjävaara (Pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen). Pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhdistämiseen pyrkivässä Poski-projektissa Syrjävaara on luokiteltu luontoarvojen puitteissa maa-ainesten ottoon soveltuvaksi alueeksi. Pohjaveden virtaussuunta alueella on kaakosta luoteeseen.

Otto jää pohjavesitason yläpuolelle ja suojakerros pohjavesipinnan yläpuolella on alueilla 1 ja 2 vähintään kaksi metriä. Pohjavesipinnan on alueelle edellisen ja nykyisen maa-ainesluvan aikana asennetuissa havaintoputkissa havaittu olevan keskimäärin tasolla +120,1 - +121,65(N2000), joten pohjavesipinnaksi on tässä hakemuksessa määritetty alueella 1 +120,9 ja alueella 2 +121,65(N2000). **Pohjaveden havaintoputket eivät ole virallisia putkia, minkä vuoksi ne uusitaan ja niiden väliin asennetaan kolmas havaintoputki. Ottotaso määritetty tarkkailun perusteella siten, että suojakerros säilyy.**

Alueella 3 ottotaso on +132,9(N2000) ja pohjavesi noin tasolla +119,1(N2000), joten suojakerrosta jää lähes 14 metriä.

Oton yhteydessä alueella säilytettävät poltto- ja voiteluaineet sijoitetaan kaksoisvaipallisiin säiliöihin. Käytännössä alueella säilytetään vain murskauslaitoksen polttoaineita murskausjaksojen aikana. Työkoneet tankataan liikkuvasta tankkauskalustosta. Tankkauspaikka suojataan tarvittaessa muovikalvolla, joka peitetään maa-aineksilla.

Pohjavesipintojen tarkkailu alueella on ollut satunnaista. Jatkossa tarkkailua suoritetaan vähintään kahdesti vuodessa siten, että kevät- ja syysmaksimit tulevat huomioiduksi. Alueen 3 vieressä oleva, Kainuun POSKI-projektin yhteydessä 7.12.2010 asennettu putki on 50 mm muoviputki, joka on varustettu suojaputkella ja lukittavalla vandaaliputkella. Alueen 1 pohjoispuolella ja alueiden 1 ja 2 välissä, hieman pohjoispuolella sijaitsevat putket ovat 100 mm muoviputkia. Putkien pituudesta ei ole tietoa.

4. OTTOTOIMENPITEET

Ottolupaa haetaan 10 vuodeksi. Otto on tilalla Reiskanmäki (osaksi tilan Lääninsyrjä puolella) jaettu alueisiin 1 ja 2, joiden välinen alue on vanhaa ottoaluetta, jota hyödynnetään tukitoiminta-alueena. Ottoalueiden rajaukset ilmenevät suunnitelmapiiirroksista 9158.2. Suunnittelualue, jonka pinta-ala on n. 25,8 ha, sisältää n. 13,4 ha alueen 1, n. 2,2 ha alueen 2 sekä n. 0,55 ha alueen 3 ottoalueet, sekä alueiden 1 ja 2 n. 4,2 ha ja tukitoiminta-alueen. Alueen 3 osuus suunnittelualueesta on n. 0,7 ha.

Otettavan hiekka- ja sorakerroksen paksuus on 1-alueella 1-14 metriä ja 2-alueella 1-7 metriä. Ainekset käytetään betoniteollisuuteen sekä maarakennustoimintaan. Suunnitelluilla ottoalueilla on myös hyödyntämiskelvotonta materiaalia. Alueella esiintyvät hienoaaines- ja humuspitoiset maa-ainekset käytetään alueen maisemointiin.

Ottoalue 1 on pääosin edellisen maa-ainesluvan mukaista aluetta. Ottoa laajennetaan alueella 1 etelään. Laajennusalue on vanhaa, vaihtelevasti metsittynyttä ottoaluetta. Pohjoisreunan vanhaa ottoaluetta ottamattoman alueen ja suoalueen välissä käytetään tukitoiminta-alueena, jolle sijoitetaan varastokasoja sekä siirrettävä murskauslaitos. Alueen koko on n. 4,2 ha. Murskauslaitos voidaan sijoittaa myös ottoalueen puolelle maa-ainesten siirtomatkojen minimoimiseksi.

Ottoalueella 1 tilaan [REDACTED] jätetään 10 metrin suojavyöhyke. Ottoalueen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Otto ulotetaan tasolle +122,9(N2000), jolloin suojakerrosta pohjaveteen jää 2-3 metriä. Ottoalueen 1 pinta-ala on n. 13,4 ha. Lupaa haetaan määrälle 260 000 m³, vaikka laskennallinen ottomäärä olisi jonkin verran suurempi, koska osa on hyödyntämiskelvotonta hiekkamoreenia. Lisäksi haettava määrä on oletettuun kysyntään nähden riittävä.

Ottoalueen 2 otto yhdistyy itäreunassa tilan [REDACTED] vanhaan ottoalueeseen, jolla ottoalueen pohja on tilojen rajalla alimmillaan tasolla +122,5(N2000), länsiosassa vanhaan ottoalueeseen. Otto ulotetaan tasolle +123,65(N2000), jolloin suojakerrosta pohjaveteen jää vähintään kaksi metriä. Luiskaukset tehdään kaltevuudella 1:3. Ottoalueen 2 pinta-ala on n. 2,2 ha ja haettava ottomäärä 40 000 m³.

Tilan Lääninsyrjä suunnitelma-alueen koko on 0,7 ha, ottoalueen koko n. 0,55 ha. Ottosyvyys on 0-4 metriä ja ottomäärä n. 25 000 m³, mikä sisällytetään kokonaisottomäärään 300 000 m³. Otto yhdistetään lounaispuoliseen Morenia Oy:n ottoon. Suojakerrosta pohjaveteen jää noin 14 metriä.

Jalostettavat ainekset murskataan sekä seulotaan ottoalueilla ja välivarastoidaan tukitoiminta-alueelle, alueella 3 tilan salliessa ottoalueella. Varastointiaika on alle kolme vuotta.

5. YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Alueella ei ole erityisiä luonnonmuodostumia. Suunniteltu, vanhoihin ottoalueisiin rajoittuva ja 1-alueella tapahtunut, rikkonainen otto tulee suunnitelman mukaisesti toteutettuna parantamaan alueen maisemallista ilmettä, kun ottoalueen reunat luiskataan ja pohja muotoillaan tasaiseksi tai loivapiirteiseksi.

Öljy- ja polttoainevuodot torjuen ja jättämällä pohjaveteen hakemuksen ja aiempien maa-aineslupien mukainen suojakerros, ei pohjaveden laatua vaaranneta.

Lähin suojelualue on Naturaan kuuluva SPAFI/SACFI1106004 Tolkansuo, joka sijaitsee lähimmillään noin 2,6 km alueen 1 koillispuolella. Lähin kiinteä muinaismuisto sijaitsee noin 1,6 km alueen 2 itäpuolella. Noin 70 metriä alueen 1 pohjoispuolella on metsälain 10 § mukainen kohde. Toiminnalla ei ole näihin vaikutuksia.

Otto on aiemman oton jatkamista ja laajennusta, eikä näy asutukselle tai yleisille teille, joten maisemallisia haittoja ei aiheudu. Melusta, pölystä tai tärinästä ei aiheudu haittaa asutukselle. Asutuksen ja ottoalueen välinen puusto ja montun reunat vähentävät melun leviämistä. Murskausten aikana melua voidaan vähentää myös varastokasojen sijoittelulla.

Otossa huolehditaan riittävästä suojaustoimenpiteistä, joten sillä ei ole haitallista vaikutusta alueen pohjavesiin. Alueen lähellä ei ole luonnontilaisia lähteitä tai yksityistalouksien kaivoja. Oton kohteena olevalla osalla tai välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä luonnonmuodostumia, eikä alueella ole tavattu suojeltavia eläin- tai kasvilajeja. Pohjaveden suojelun ja kiviaineshuollon yhdistämiseen pyrkivässä Poski-projektissa Syrjävaara on luokiteltu luontoarvojen puitteissa maa-ainesten ottoon soveltuvaksi alueeksi.

6. MAISEMOINTI JA JÄLKIKÄYTTÖ

Suunnitelman kohteena oleva muodostuma on vanhaa ottoaluetta, jonka maisemointi on suorittamatta, joten lopputilanteessa alueesta tulee maisemallisesti yhtenäisempi kokonaisuus. Alueen muotoilua tehdään oton aikana vaiheittain siinä määrin, kuin se on oton kannalta mahdollista. Alueen 2 ottomäärä on vähäinen, joten se alue otetaan ja maisemoidaan jo oton alkuvaiheessa. Pienellä osalla aluetta maanpinta on puolisen metriä ottotason alapuolella. Tarvittava täyttömäärä on 500–100 m³.

Tämän jälkeen otto keskittyy alueelle 1, maisemointia tehdään vaiheittain. Pienellä osalla tätä aluetta maanpinta on noin yhden metrin ottotason alapuolella. Tarvittava täyttömäärä on 2000–2500 m³. Alueen 3 oton aikataulu sovitetaan parhaan mukaan Morenia Oy:n ottoon siten, että maisemointi tilojen rajalla saadaan tehtyä jouhevasti.

Ottoalueet maisemoimaan piirroksen 9158.4 ja 9158.4B mukaisesti ja metsitetään tai annetaan metsittyä luontaisesti. Ottoalueilta poistetut humuspitoiset pintamaat levitetään montun pohjalle kasvukerrokseksi. Tarvittaessa alueelle tuodaan puhtaita pintamaita kasvukerrokseen. Pintamaita tuodaan vain sellaisista kohteista (mm. turvepitoiset maat), joilla ei ole vaaraa vieraslajien esiintymisestä. Vieraslajien esiintymistä tarkkaillaan silmämääräisesti sekä lähtöpäässä että pintamaita levitettäessä. Mikäli maisemoitaessa havaitaan vieraslajeja, maat kuljetetaan alueelta lupaviranomaisohjeistuksen mukaiseen kohteeseen. Myös maanrakennuskäyttöön hyödyntämiskelvotonta moreenia voidaan levittää montun pohjalle parantamaan kasvuedellytyksiä soraisilla paikoilla.

Monttujen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ja vierekkäiset ottoalueet yhdistetään maisemallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Ottoalueiden pohjataso jää ainakin osalla aluetta haettua ottotasoa ylemmäksi moreenin vuoksi. Tarkempi tilanne tämän suhteen selviää vasta oton edetessä, mutta alueelle ei jätetä mataliakaan jyrkkiä rintauksia.

Oton jälkeen alue jää metsätalouskäyttöön.

Oulu 23.4.2024
GEOPUDAS OY

PIIRUSTUKSET JA LIITTEET:

Sijaintikartta suunnitelman kansilehdellä n.1:200 000

Sijaintikartta 9158.1; Geopudas Oy n. 1:60 000 / 1:8000

Suunnitelmakartat 9158.2 ja 2B; Geopudas Oy 1:3000

Poikkileikkaukset 9158.3 ja 3B; Geopudas Oy

Jälkitilannekartat 9158.4 ja 4B; Geopudas Oy 1:3000

Maanomistajalista osoitetietoineen (1 sivu)

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma